

فطرت و سبقت

امروز در هیاهوی روزگار، با جریان تلخ وازدگی و خمول انسانیت مواجهه هستیم و با یک نگاه تیز و باریک، بوضوح دیده میشود که انسان این مخلوق گرامی داشته شده ی خدا، و اشرف مخلوقات، در ۳۶۵ روز سال، بیشتر حالت و فرصت های طلایی اش به طرز بسیار ناشیانه و آلازمی، از دست داده و از گوهرهای وجودیش غافل شده و این غفلت زدگی بتدریج از درون، او را به نابودی و اضمحلال می کشاند.

انسان، برگزیده ی مخلوقات خداست و خدا در این وجود شریف، گوهرهایی نهفته که فقط کافیت انسان به درون خود رجوع و در زندگی جهت سعادت و نشاط دنیا و آخرتش، آنها را کشف و به استخدام خود درآورد.

یکی از نیازهای فطری انسان، هیجان و تنش زایی در معنای مثبت کلمه است، چرا که راکد بودن و بی تحرکی در قاموس انسان تعریف نشده و انسان در مواجهه با این حالات، سیستم وجودیش دچار آلرژی شده و در صورت تداوم این حالت، امکان مختل شدن کل سیستم هم انتظار می رود. انسان از زندگی یکنواخت و ایستایی فراری و علاقه ی وافری به جنب و جوش و تکاپو و رویارویی با حوادث و جریانات داشته و هنر تجربه کردن در وجودش به ودیعه گذاشته شده است و بعبارتی زندگی یکنواخت، هیچ جذبه ای برای انسان فطری ندارد.

اما هزاران تاسف که چنان استحال ای بر این بنی آدم، عارض شده که یا اصلاً تلاش و تکاپو و تنش های نشاط برانگیز را دفن کرده، و یا مصادیق غلط برای این نیازهایش یافته، که هر دو حالت نتیجه ای جز، رخوت، رکود و دلمردگی و بداخلاقی، چیزی عایدش نشده و بتدریج و ناخواسته، به سمت قهقرایی پیش می رود.

اما با این شرایط هنوز به برکت وجود مقدس حضرت حجت امام مهدی(عج)، راههایی جهت بازسازی و یا ترمیم این وجود آسیب دیده، وجود دارد که از جمله ی این راه ها، تمرین و مسابقه و افتادن به جاده و سرعت و سبقت خود فراهم ساخته هست.

«تمرین» به نیت اینکه قطعاً روزی با این تنش ها برخورد خواهد کرد، لذا برای یافتن آمادگی لازم و محافظت از عوارضات نابلدی، تمرین در تنشهای خود ساخته راه موثری است.

مسابقات ورزشی و هیجانی خود نوعی تمرین و آمادگی یافتن برای پاسخگویی به نیاز فطری و اساسی است چرا که ماهیت مسابقه این است که چالشی برای موفقیت و دوری از عدم موفقیت را در وجود انسان ایجاد می کند، و انسان در طی مسابقه همیشه در حال تحرک است و امیدوار برای رسیدن به نکته پایان؛ که این حالات، دقیقاً تجربه ی نشاط و رهایی از رکود و خستگی می باشد.

تنش و هیجان نوعی ریاضت و ورزش قوای درونی انسان است که اگر خود بدست خود در آن موقعیت قرار گیرد، فطرت این گوهر گرانقدر را از خمول نگه می دارد و بیداری را تجربه می کند، چرا که هرچقدر از فطرت کار بکشد، بیداری و آمادگی فطرت بیشتر خواهد شد.

لذا جهت مصون ماندن از عوارضات خمول و خواب فطرت، تمرین لازم است و فلسفه ی بیشتر مسابقات و کارهای گروهی به این ویژگی فطری و نیاز فطری انسان برمی گردد که با تمرین برای ارضای آن نیازها، وارد کار گروهی و مسابقات گروهی می گردد.

نیازهای جسمانی انسان بسیار ملموس و تعریف شده است، اما چون نیازهای فطری کمی پیچیده و زوایای پنهان دارد، در صورت عدم یافتن و رسیدگی به آنها، از درون شروع به آسیب زدن و تخریب نمودن انسان می کند، آری این نیازها خاموش و بی صدا بوده، و در صورت عدم رسیدگی، چون مرگ خاموش عمل می نماید.

و چون فراری برای این نیازها تعریف نشده، لذا فقط سیستم بدن با بکارگیری این نیازها، فعالیت خود را آغاز و ادامه مسیر می دهد. به جرأت می توان گفت، امروز بیشتر عوامل افسردگی، به خاطر این است که انسان از فطرت پاک خود، دست کشیده و به آن پرداخت اساسی نمی کند، مشکلاتی از قبیل:

« سستی

« عاج و واج شدن و ماندن در بلاتکلیفی

« افتادن به آلودگی های روحی

« بی نتیجه گذشتن روزها

« بداخلاقی

« عدم نشاط

« وازدگی

مریضی هایی هستند که در اثر خمول فطرت، به صورت ایپدمی و فراگیر شیوع پیدا کرده و انسان ها را به رخوت عمومی کشانده است. در حالیکه اگر فطرت بیدار باشد، قدرت حل پیچیده ترین مسائل را هم

خواهد داشت و از این عوارض مصون خواهد ماند.

✓ «شجاعت» و «سبقت» دو عنصر از عناصر فطری است که نشاط انسان بر محور آن چرخش دارد، و این دو عنصر با شرکت در کارها و فعالیت‌های گروهی، احیا شده و نبض حیات را در حالت تعادل نگه می‌دارد و قطع یقین خواب و کسالت در حالت مسابقه به وجود انسان راه ندارد.

قرآن کریم نیز در آیه «سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ...»، تشویق به مسابقه فرموده و جوایز مسابقه را هم اعلام می‌فرماید:

« به پیش تازید برای رسیدن به مغفرت پروردگارتان و بهشتی که پهنه ی آن مانند پهنه ی آسمان و زمین است».

کلمه «مسابقه» مصدر فعل امر «سابقوا» به معنای غلبه جویی در رسیدن به هدف است. به این معنا که هر یک از دو طرف مسابقه حرکت خود را سریع تر از حرکت حریفش کند. پس در معنای مسابقه چیزی زیادتر از معنای مسارعت وجود دارد؛ زیرا مسارعت تنها به معنای کوشش در سرعت دادن به حرکت است، ولی مسابقه هم این معنا را می‌رساند و هم این را می‌فهماند که سرعت دادن باید طوری باشد که زیادتر از سرعت دیگر حریفان باشد.

شبهه همین معنا در آیه ۱۳۳ سوره آل عمران آمده است:

«وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَ جَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمَاوَاتُ وَالْأَرْضُ لِمُتَّسِقِينَ».

با این تفاوت که در اینجا «سارعوا» از ماده «مسارعه» به معنای سرعت گرفتن بر یکدیگر، و در آنجا «سابقوا» از ماده «مسابقه» به معنای پیشی گرفتن آمده است.

به هر حال از مجموع این واژه‌ها استفاده می‌شود که به نوعی آیات و سفارشات بیانگر وضع مؤمنان است که در یک مسابقه به سوی مقصدی بزرگ و پر ارزش هستند و نشان می‌دهد آنها چگونه در برنامه ی اعمال صالح با یکدیگر رقابت سازنده و مسابقه ی بی‌وقفه دارند. این موضوع در فقرات دعای کمیل نیز بیان شده است:

«...جِتِّىَ أَسْرَعَ إِلَيْكَ فِى مَعَادِىنِ السَّابِقِينَ وَ أَسْرَعَ إِلَيْكَ فِى الْبَارِزِينَ وَ أَشْتَأَقُ إِلَيْ قُرْبِكَ فِى الْمُشْتَأَقِينَ...».

و در آخر این نکته مهم فراموش نشود که این همه سفارشات برای سبقت و سرعت و تلاش اجتماعی، همگی در آمادگی برای ظهور و زندگی در دولت

عدل جهانی، بسیار بسیار مؤثر بوده و حرف اول را میزند.